มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพบริการทางการเงิน อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพบริการทางการเงิน อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

จัดทำครั้งที่ 1 พ.ศ. 2562

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

ไม่มี

4. ข้อมูลเบื้องต้น

สมรรถนะหมายถึงคุณสมบัติหรือคุณลักษณะต่างๆ ของบุคคลในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและทัศนคติที่มีผลทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ
เป็นความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์ระหว่างงาน (work) ผลลัพธ์ (result) ผลที่ได้จากการทำงาน (output) กับคุณลักษณะของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (attitude) ทำให้การพัฒนาสมรรถนะของบุคคลนับเป็นสิ่งจำเป็น และสมรรถนะนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ
ประสบความสำเร็จด้วยการมีทรัพยากรที่มีค่าที่สุดที่ทำให้องค์กรได้เปรียบทางการแข่งขัน
หากองค์กรใดที่บุคลากรขาดสมรรถนะที่เหมาะสมจะเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จขององค์กรได้
โดยทั่วไปในการพัฒนามาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะเป็นความรับผิดชอบโดยตรงของเจ้าของอาชีพ
ส่วนการพัฒนาคนในอาชีพให้มีสมรรถนะตรงตามมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะนั้นจะเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างเจ้าของอาชีพ
หน่วยงานการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ใช้ระบบฐานสมรรถนะพัฒนากำลังคนเข้าสู่อาชีพ
การวัดสมรรถนะเป็นการบ่งบอกถึงความรู้ความสามารถที่จะทำงานในหน้าที่นั้น ๆ สมรรถนะของอาชีพที่แตกต่างกันย่อมมีสมรรถนะที่แตกต่างกัน
ดังเช่นสายงานทางการบัญชี ซึ่งงานทางการบัญชีเป็นหน้าที่หลักของกิจการในการจัดทำเอกสาร รวบรวม แยกแยะ บันทึก จัดหมวดหมู่
สรุปผลและนำเสนอข้อมูลทางการเงินของกิจการให้กับผู้บริหารของกิจการ ผู้มีส่วนได้เสีย หรือผู้สนใจทั่วไป ซึ่งงานทางด้านบัญชีเป็นการนำเสนอข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ
ความผิดพลาดที่จะทำให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินเข้าใจผิดพลาดต้องเกิดให้น้อยที่สุด ดังนั้นความรู้ความสามารถเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ
จำเป็นต้องอาศัยสมรรถนะหรือทักษะในการจัดทำเอกสาร รวบรวม แยกแยะ บันทึก จัดหมวดหมู่ สรุปผล และจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพ
ซึ่งอาชีพที่กล่าวมานี้มีหน่วยงานทางวิชาชีพที่กำกับดูแลอยู่แล้ว คือ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์
กำกับผู้ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่เรียกว่า “นักบัญชี” หากแต่การปฏิบัติงานในกิจการโดยทั่วไปทั้งธุรกิจให้บริการ พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม ต้องใช้บุคลากรที่มีความสามารถในการทำงานทางบัญชีได้ดีเพื่อช่วยเหลือนักบัญชีทำงานต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว
จนเกิดความชำนาญเนื่องจากปฏิบัติซ้ำบ่อย ๆ และเกิดการเรียนรู้จากการทำงานจนมีความรู้ ความสามารถ ที่จะทำงานได้อย่างแท้จริง
หรือที่เรียกว่ามีสมรรถนะในการทำงานด้านบัญชี ดังนั้นคุณวุฒิวิชาชีพจึงแตกต่างจากคุณวุฒิการศึกษา
การจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพนี้เป็นการมุ่งเน้นเพื่อทำการวัดสมรรถนะของบุคลากรในสถานประกอบการเพื่อให้กิจการผู้ใช้บุคลากรเหล่านั้นได้มั่นใจว่า
บุคลากรของกิจการมีสมรรถนะในการทำงาน ด้านการบัญชีเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีที่ทำงานได้อย่างแท้จริง ถึงแม้จะไม่มีคุณวุฒิการศึกษาทางด้านการบัญชีก็ตาม
มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาวิชาชีพบริการทางการเงิน อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีนี้มุ่งเน้นการวัดสมรรถนะการปฏิบัติการบัญชี
โดยเน้นที่ผู้มีคุณวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี โดยแบ่งออกเป็น 10 ด้าน คือ 1. ด้านการบัญชีลูกหนี้และการรับเงิน 2. ด้านการบัญชีเจ้าหนี้และการจ่ายเงิน
3. ด้านการบัญชีเงินสด 4. ด้านการบัญชีสินค้าคงเหลือ 5. ด้านการบัญชีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ 6. ด้านการบัญชีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ 7.
ด้านการบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน 8. ด้านการบัญชีต้นทุน และ 9. ด้านการบัญชีภาษีอากร และ 10. ด้านการบัญชีทั่วไป และแบ่งการวัดสมรรถนะออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับ 3 ระดับ 4 และระดับ 5 โดยคุณสมบัติของผู้เข้ารับการทดสอบไม่จำกัดคุณวุฒิการศึกษาทางด้านการบัญชีแต่เพียงด้านเดียว
เปิดโอกาสให้กับบุคลากรทุกระดับและทุกช่วงอายุ เพียงแต่มีความมั่นใจในสมรรถนะของตนเองก็สามารถขอเข้ารับการทดสอบตามระดับดังกล่าวข้างต้นได้
เมื่อผ่านการวัดสมรรถนะแล้วจะได้รับใบแสดงผลการผ่านการวัดมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพในแต่ละระดับ
เพื่อใช้ในการบ่งบอกถึงสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินและเป็นเครื่องมือที่ผู้ประกอบการใช้ในการพิจารณาถึงศักยภาพของบุคลากรที่จะเข้าร่วมงานทางด้านการบัญชีของกิจการได้เป็นอย่างดี

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

1

ครั้งที่ประกาศก่อนหน้านี้

วันที่ประกาศ

ข้อสังเกต - ไม่มี -

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ - ไม่มี -

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพการเงินและประกันภัย

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

ไม่มี

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ **เนื้อหา**

10. ระดับคุณวุฒิ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)